

EVE HIETAMIES
Numeroruuhka

Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

© Eve Hietamies ja Kustannusosakeyhtiö Otava 2022

ISBN 978-951-1-42938-8

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2022

KIITOKSET

www.sielunhalaus.fi

Kuudesaisti.net.

Kouluruno / Lauri Soini

Laatuopas ikäihmisten asumispalveluihin/ Etelä-Pohjanmaan

SOTE:n ikäihmisten palveluiden asumispalvelutyöryhmä

Jukka Väänänen, Sanna Wallenius, Jetta ja Selina Keränen,

Petri Mulari

Saara Pakarinen ja Oili, koutsi Päivi Rautiainen

www.rakkaudentahti.fi

heidimakila.fi/saunaterapia.htm

Fiksari/Peik

yle.fi/ kesäaamun-laulajia-rytikerttunen

Työterveyslaitos

www.eidualistinen.blogspot.com

Maaria Alén: www.kuusamonkansanparannus.com

Kustannuspäällikkö Lari Mäkelä, Otava – kiitos avusta ja

tuesta!

Jesseä ja Hannua muistaen

Tämän teoksen tekeminen on saanut tukea Taiteen

Edistämiskeskukselta sekä Otavan Kirjasäätiöltä.

*Siskoille: Anulle ja Tiinalle
Me, yhdessä.*

— **O**len pahoillani. Sille on kasvanut naamaan kiinni joku 4G-verkkoa käyttävä laite, joka pitää joku päivä irrottaa kirurgisesti.

Paavo vilkaisi ärtyneenä. – Lo-pe-ta-a-a!

– En todellakaan lopeta, vastasin ja nappasin kännykän sen kädestä. Perään näytin vielä vieraiden selän takana *naamaa* – uskallapas uhmata. Paavo näytti kieltä, tuuppasin sitä olkapäähän ja se tuuppasi minua takaisin.

Kun poikani Paavo Pasanen oli parivuotias, luin jutun kehitykselliseen kielihäiriöön liittyvistä puutteista. Siihen liittyi muun muassa virheelliset sanahahmot, puuttuvat tai virheelliset taivutuspäätteet sekä virheellinen tai käänteinen sanajärjestys. Paavolle popkorni oli pitkään popronki, se halusi simappia, orava oli pitkän aikaa ora ja muurahainen muura.

Lehtijutun mukaan esileksikaalisella kaudella lapsi ei vielä tuota varsinaisia sanoja, mutta kausi on kuitenkin äänteellisen kehityksen kannalta erittäin merkittävä. Sen aikana lapsi luo perustan monille kielen ja puheen rakenteille.

Olin aivan paskana. Oli muutenkin vaikeaa yksinhuoltajana hoitaa taaperoa enkä voinut olla varma, olinko jotenkin ehtinyt sabotoida Paavon esileksikaalisen kauden. Missään ei ollut edes varoitettu esileksikaalisesta kaudesta ja kun vihdoinkin sellaiseen törmäsin, oli kai jo liian myöhäistä.

Kun pääsin vihdoinkin irti siitä murheesta, että Paavon esilek-

sikaalinen kausi oli mennyt vitulleen, enkö törmännyt netissä toiseen juttuun: neljäsluokkalaisten lukutaitoa selvittävän kansainvälisen PIRLS-tutkimuksen mukaan kirjoja lukevan teinin sanavarasto on noin 70 000 sanaa ja nuori, joka ei lue, omistaa noin 15 000 sanan sanavaraston.

Paavo oli aikanaan aloittanut sanasta isi-h ja taantunut siitä noin kuuteen sanaan: *Mitäh, Joo joo, Älä alota* ja yleisimmin käytetty *Lopeta-a-aa*.

Paavon kummisetä Nummela taputti Paavoja pääläelle, Nummelan Arja-vaimo halasi. Pipo sekosi vieraista, otin koiraa kiinni kaulapannasta ja yritin estää sitä kiipeämästä vieraiden päälle.

– Onnea, Nummela sanoi ja ojensi Paavolle kirjekuoren.

Käskin kiittää. Sitten vilkaisin Nummelaa. – Paljonko?

– Satanen.

– Ihan liikaa kymmenvuotiaalle.

Nummela antoi myös ison laatikon, jonka tiesin perinteisesti sisältävän jonkinlaisen kakun. Kiikutin kakun keittiöön tyttöystävälleni Ennille, joka kattoi Reposen Annan kanssa pöytää.

– Mitäs tv-tähti, heitin Nummelalle ja kävelin sen perässä olohuoneeseen.

Nummela virnisti. Se tuntui välillä olevan kaikkialla. Lehdissä, radiossa ja etenkin televisiossa, jossa se pyöritti jo toista omaa sarjaa. Idea oli simppele. Se antoi julkkikselle aivan sika-vaikkeen gourmet-reseptin, seurasi tätä kauppaan, istui vieressä, kun julkkis kokkasi ja katsoi, kun kaikki meni pieleen. Katsojat tykkäsivät.

Paavo fanitti ja ylpeili kavereilleen kuuluisalla kummisellä. Toljotti sitä ihailen. Tunsin pienen piston. Ei Paavo minua enää niin katsonut. Olinko enää sen mielestä kaikki-

tietävä, kaiken osaava, kaikkeen pystyvä, vahva ja voittamaton sankarillinen isä?

Ei se minua enää niin katsonut. Mutta minä katsoin. Jo kymmenvuotiaasta lasta, joka luuli olevansa kaikkietävä, kaiken osaava ja kaikkeen pystyvä, mutta ei vielä ollut.

Kömpelö ja uhmakas, rauhaton ja kiihkeä, iso mutta vielä niin pieni.

Muistin monia asioita.

1. Kun Paavo ei voinut enää kusettaa:

- Mitä tossa lapussa lukee?
- Että alle 12-vuotiaat eivät saa matkustaa yksin hississä ilman aikuista.

Juoksin rappuset ylös.

Alhaalta kuului: – Mitä tarkoittaa LVI-kuntotarkastus?

2. Kun Paavo alkoi ymmärtää teknologiaa:

- Osta mulle Liisa-puhelin. Se kestää vettä.
- Se on Elisa eikä mikään Liisa.

3. Kun Paavo alkoi ymmärtää matematiikkaa:

- Yksi, kaksi, monta, enemmän, paljon!

4. Musiikkia:

- Karhunpoika sairastaa, häntää hellii käärme...

5. Fysiikkaa:

- Miksi aika on olemassa?
- Täs on tosipaljon vähän.

6. Uskontoa:

- Mä kuulustelen sua vähän. Ketkä olivat maailman ensimmäiset ihmiset?
- Tarzan ja Jane?

7. Lukemista:

- Tielle on pudonnut mahdoton masti.
- Mikä?
- Mahdoton masti. Mikä se on? Joku lava?
- Näytäs sitä kirjaa.... Mahdottomasti. Mahdottomasti!

Kun oli helppo arvata, milloin Paavolla oli asiaa. Muut penskat huusivat parvekkeiden alla äitejään.

Olin ostanut Paavolle lahjaksi pelin, Call of Duty:n Warzoneen sekä Minecraftin Enderman-figuurin, jonka mukana tuli myös ruohopalikka ja sieni. Lisäksi olin ostanut Zombi-figuurin, jonka oheiskamana oli rautapalikka ja miekka sekä Steve-figuurin, jolla oli ketjuhaarniska, piikivi ja teräspala sekä kilpi. Mopo vähän karkasi käsistä.

Entinen naapuri Reponen oli töissään rikospolisoimassa, joten vain sen vaimo Anna oli tullut juhliin. Repokset antoivat Paavolle kahdenkymppin edestä Steam-rahaa, kaikkien lasten erityisasiantuntija, Paavon toinen kummisetä Peippo peräti viskipullon ja viisikymppiä, pullon pidin itse. Isä ja sen uusi vaimo Anita olivat myös antaneet Paavolle rahaa, mutta eivät suostuneet kertomaan paljonko. Enni oli ostanut suklaalevyn ja kahdellakymppillä pleikkarahaa.

Alkoi olla sellaiset mietteet, että lapseni saattoi olla varakkaampi kuin minä.

Ovikello soi. Paavo juoksi avaamaan, Pipo ryntäsi perään.

– Onko kakkua? Onko vadelmakermakakkua? Onko mansikkakermakakkua? Onko juustokakkua? Mitä kakkua on? Onko porkkanakakkua?

Nummelan naamalle levisi leveä hymy. Se meni Jannea vastaan eteiseen. – Suklaakakkupohja. Maitosuklaamoussea ja suklaafrosting.

– Suklaakakkua on, velipuolikuuni Janne julisti kaikille ja jäi horisemaan ovelle muiden tukkeeksi, joten vaalea pikkutyttö konttasi eteiseen sen jalkojen välistä. Kyykistyin. Jannen ja Suvin tytär Aino syöksyi syliin ja antoi märän pusun keskelle naamaa, kietoi kädet niskani taakse. Nostin penskan syliini ja rutistin. Kihara tukka kutitti kasvojani, käsivarret puristivat lujaa. Aino nauroi, kiljui Aappaa, lempinimeäni, joka syntyi silloin, kun Aino ei osannut sanoa vielä Anttia.

– Käytiin neuvolassa. Aino on tasan yhden metrin ja painaa 15 kiloa, Suvi sanoi ja työnsi Jannen pois ovelta.

Isän vaimo Anita seurasi tilannetta valtavan korin kanssa ja vilkaisi vähän hämillään Nummelaa. – Nyt meillä on sitten kaksi kakkua. Toin mansikkakakun ja pullaa. Ja kääretortun...

Sitten se vilkaisi voihkaisten ympärilleen. – Voisiko joku pliiis siirtyä pois täältä eteisestä, eihän täällä mahdu edes kääntymään.

Peräännyttiin Nummelan kanssa, kannoin Ainon olohuoneeseen.

– Riisutaanko takki?

Tyttö puisteli päätään. – EI!

Riisuin takin ja kengät. Sillä oli hieno sateenkaarimekko, jossa oli paljetteja ja hieno hörsäke vyötäröllä, ehkä kukka.

– Laitetaanko juhlakengät?

– EI!

Autoin Aionon jalkoihin kengät, joissa oli samantyyppiset hörsäkekoristeet kuin mekossa. Se ojensi pyynnöstä vuoron perään pienen paksun kinttunsa ja kun kengät oli jalassa, luisui alas sylistä ja lähti ihailukierrokselle.

Paavo luimi keittiössä. Sillä oli Aino-ongelma. Aino oli totaalisen läpällään Paavoon ja aina kun tavattiin, se halusi kävellä Paavon kanssa käsi kädessä ympäri huushollia, oltiin sitten niillä tai meillä. Paavon naama hehkui tulipunaisena ja mikään maailmassa ei ollut niin noloa.

Perussynttärät. Sytytettiin kynttilät kakkuun, laulettiin onnitte-lulaulu, Paavo puhalsi kynttilät. Kakarat ja Janne saivat kakun kanssa mehua, Suvi halusi teetä ja me muut juotiin kahvia. Olin päättänyt kutsua aikuiset ja Paavon kaverit eri päivinä, jätkän kymmenvuotisjuhlia vietettiin koko viikonloppu.

Ensin Paavon kaverit lauantaina, aikuiset sunnuntaina.

– Siihen on helppo sääntö. Kavereita ikävuosien mukaan. Eli jos lapsi täyttää viisi, niin kutsutaan viisi kaveria, ystävänä Julia-Kauppakassi oli selittänyt koirapuistossa.

Joten tein sen.

Paavo sai kutsua kymmenen kaveria.

Mitä HELVETTIÄ oikein ajattelin?

– Mites eiliset synttäribileet meni, Anna kysyi ja ojensi kak-kupalan. – Oliko kivaa?

Sitten se jäi hämillään tuijottamaan. – Mikä nyt tuli?

1. Kymmenen kappaletta kymmenvuotiaita pikkupoikia. Yksi pleikka. Just.

2. Kyseessä oli siis kaverisynttärät. Paikalla on kymmenen poi-kaa ja täysin tuntematon vanhempi, joka eteisessä kertoo, ettei

Mauri ole koskaan ollut yksin missään. Maurin äiti riisuu takin ja istuu sohvalle. Ei sano mitään, ei katso silmiin, ei ota edes kahvia. Kommunikoi ainoastaan Maurin kanssa ja estää luontevasti Maurin touhut muiden kanssa. Istuttuaan kaksi tuntia sohvalla omassa kuplassaan toteaa, että on aika lähteä ja kun sunnuntaiamuna haen Alepasta kahvikermää, nainen ei tunnista edes tervehdyksen vertaa.

3. Olin varannut pojille syötävää. Kannan Anitalta lainatulla tarjottimella olohuoneeseen kulhoja, joissa on sipsejä, karkkia, keksejä, lihapullia ja pikkunakkeja. Pipo haistaa nakit ja tulee hulluksi, alkaa hyppiä. Kompastun. Tarjotin lentää lattialle, koira hyökkää sapuskan kimppuun ja niitä vituksen sipsejä, karkkeja, keksejä, lihapullia sekä pikkunakkeja on lattiat täynnä. Pipo saa illalla elämänsä ripulin. Maurin äiti ei osallistu siivoamiseen.

4. Sillä aikaa, kun Pipo ja Paavon kaverit imuroivat lattialta sipsejä, karkkia, keksejä, lihapullia ja pikkunakkeja, teen kaka-roille popcornia ja tilaan hätäpäissäni pitsaa. Kinkkupitsoja ja yhden tonnikalapitsan. Kun ruoka vihdoinkin tulee ja leikkaan pitsoista slaisseja, Paavon luokkakaveri Kosmo tulee kysymään, onko pitsassa käytetty tonnikala sertifioitua?

5. Syömisen lisäksi olen varannut limsaa. Se saatana onkin alkoholillista siideriä. Jätän kakarat hetkeksi yksin (Maurin äidin valvontaan) ja ajan Alepaan. Kun tulen takaisin, kakarat ovat hieroneet kaikki ilmapallot sähköisiksi ja seisovat tukat sähköstä sojottaen hihittämässä. Seinällä on ilmapalloja kiinnitettynä muotoon KAK. Pari poikaa makaa lattialla selällään ja ampuu peukalon ja etusormen avulla popcornia verhoihin.

Joku on spreijannut ulkoleikkeihin tarkoitetuilla serpentiineillä Pipon. Maurin äiti ei ole estänyt mitään näistä asioista.

6. Kun myöhemmin illalla vien Pipon suihkuun, saan todeta, että serpentiini on takertunut Pipon karvoihin kuin sementti.

7. Kosmo tulee kysymään miksi teillä on niin vähän ohjelmaa?

8. Olin ostanut keltaista Jaffaa. Olisi pitänyt ostaa kuulemma kokista. Mauri ei juo limsaa, ainoastaan vettä. Tarjoan raana-vettä. Maurin äiti huomauttaa, että Mauri juo vain suodatettua vettä.

9. Kosmo tulee kysymään, että miksi teillä on näin vähän huoneita?

10. Ruoan jälkeen sokerikänninen kakaraporukka ryntää pelaamaan. Minuutin välein riitaa ja käsirysyä siitä, kenen vuoro pelata milläkin vehkeellä.

11. Kosmo tulee kertomaan, että hänen synttäreillään oli parempaa ruokaa ja parempaa ohjelmaa.

12. Kiinnitän lakanan jeesusteipillä makuuhuoneen oveen ja menen lakanan taakse piiloon. Vuorossa on onginta. Olen sitonut narulla kepin päähän Paavon vanhan hiekkaämpäriin. Kymmenen kertaa muovinen ämpäri kolauttaa päätäni, kun pojat vuorollaan sinkoavat sen lakanan taakse. Jokainen saa paperipussin, jossa on vähän karkkia ja vedessä kuoriutuvan dinosauruksen muna, koska ne maksoivat vain kaksi euroa kappale. Onginnan aikana muut tappelevat pelivuoroista.

13. Kosmo tulee kertomaan, että hänen synttäreillään kaikki saivat onginnasta Funko POP!-lelufiguurin. Sen kappalehinta on noin parikymppiä.

14. Olohuoneessa on täysi ralli päällä. Osa pojista kinastelee edelleen pelivuoroista, osa juoksee olohuone-keittiö-eteinenkierrosta ja ampuu toisiaan Paavon Nerf-pyssyillä. Paavon luokkakaveri Peetu oksentaa olohuoneen lattialle. Löydän Peetun takin taskusta puhelimen ja soitan sillä Peetun äidille. Peetun äiti lupaa tulla heti hakemaan.

15. Kosmo tulee kysymään, miksi ei ole jäätelöä?

16. Soitan toiselle koirapuisto (+ leikkiapuisto) ystävälleni Nelli-Tupperwarelle, joka haukkuu idiootiksi. – Kuka hullu kutsuu kymmenen pikkupoikaa samaan aikaan juhlimaan? Laita Lego Ninja -leffa pyörimään NYT!

17. Yhdeksän poikaa jähmettyy olohuoneen lattialle tuijottamaan telkkarista elokuvaa ja napsimaan karkkeja matosta. Peetu makaa makuuhuoneessa sängyllä ja toipuu oksentamisesta.

18. Ovikello alkaa soida. Vanhemmat tulevat hakemaan lapsiaan. Koska kaikki istuvat tuijottamassa elokuvaa, kuulen lähes jokaisen vanhemman suusta, että *täällähän on tosi kivasti mennyt*.

19. Kosmo sanoo eteisessä, että hänen kaverinsa Miron synttärit olivat paljon kivemmat ja siellä katsottiin K12-leffa.

20. Synttärit ovat ohi. Verhot ammuttu täyteen popcornia, pitsankuoria, karkkia ja sipsinmuruja joka paikassa. Pipo, serpentiinisementissä ja vatsa jalkapallon kokoisena, napsii lattialta viimeiset karkit.

21. Paavo alkaa pelata. Katson olohuoneessa sitä helkkarin siivoa ja tiedän, että paikat pitää saada kuntoon ennen huomista, aikuisille tarkoitettua synttärjuhlaa. Mietin, ottaisinko oluen vai joisinko sen kakaroille vahingossa ostetun siiderin, kun Peetu tulee makuuhuoneesta kysymään, mihin kaikki ovat lähteneet?

22. Peetun äiti tulee vasta noin kahden tunnin päästä.

– Mun elämäni parhaimmat synttärit, Paavo sanoi, kun Peetukin vihdoon oli lähtenyt.

Mietin hetken. – Ensi vuonna saat valita. Järjestetään kaverisynttärit tai vaihtoehtoisesti maksan sulle sata euroa.

Paavo-perkele valitsi kaverisynttärit.

– Mä järjestän nykyään Sannin kaverisynttärit HopLopiin, Anna hymyili. – Eikö kukaan sanonut, ettei missään nimessä kannata tuon ikäisten kohdalla noudattaa sitä kaveri per ikävuosi -sääntöä? Se toimii vain päiväkotikokouksien kanssa, tosin Eskarin kuusi kaveria alkaa olla kipuraja.

Sitten Anna leikkasi itselleenkin kakkua.

Nummela oli avaamassa uutta ravintolaa Helsingin ydinkeskustaan. Luomua, ilmastoystävällisyyttä, vastuullista, kevyttä ja terveellistä trendisapuskaa, orpojen alkuperäisintiaanien käsin poimimia vehnänjyviä, joista jokaisesta maksetaan sentti Madagaskarilla kasvavan laskostyräkin pelastamiseksi.

Lehmän piti olla joku vapaana vaeltava metsälehmä ja kanan suorastaan pimahtaa onnellisuuteensa, ennen kuin Nummela edes harkitsi niiden ottamista ravintolansa ruokalistalle.

– Mitä hittoa sä hifistelet? Miksi et perusta ihan tavallista ravintolaa, johon normaali-ihmisilläkin olis varaa, sanoin Nummelalle ja vilkaisin Enniä, joka virnisti sohvalta. – Sel-laista ravintolaa, jossa myytäisiin oikeaa ruokaa eikä mitään lautasen reunalla olevia tippoja tai heiniä.

Nummela naurahti. Harvoin pääsin syömään sen soosseja, mutta kun Ennin kanssa oli seurusteltu vuosi, soitin Nummelalle ja tilasin juhlan kunniaksi sen ravintolasta pöydän. Tinkasin puhelimesta myös tuntuvat alennukset, koska muuten olisin kaikesti joutunut tyhjentämään pankkitilini sekä myymään auton, kodin irtaimiston ja lähettämään Paavon orpokotiin.

Isä ja Anita vahtivat Paavoja, Ennin tytär Terttu meni mumminsa luo Hyvinkäälle.

Panin oikein puvun päälle, kravatin ja kaikki. Enni laittoi mekon. Kun menttiin kadulta sisään ravintolaan, ihmiset kääntyivät katsomaan meidän perään, että noi on toosi rikkaita. Ehkä miljonäärejä.

Nummela oli hifistellyt. Päästiin kahden hengen pöytään, ikkunan viereen ja kaikki jalankulkijat katsoivat ikkunan läpi, että noi on toosi rikkaita. Kynttilä paloi pöydässä, Enni ihasteli keskellä pöytää pörhistelevää orkideaa, valkoista ravintolasalia ja valkoisiin housupukuihin pukeutunutta tarjoilijakuntaa.

Tuli alkudrinkeiksi samppanjalasit, ei mitään kymmenen euron kuoharia. (Sommelier esitteli samppanjan: *runsas ja paahteinen chardonnay. Hapokas, sitruksinen, viheromenainen, paahtoleipäinen* – siinä vaiheessa repesin nauruun.)

Kuplat kutittivat Ennin nenää ja sitä nauratti. Olin vuosia miettinyt Alkossa, miltä oikea samppanja maistuisi, sillä ystävät ja läheiset olivat normisuomalaisia, joilla oli varaa vain kympin kuohareihin. Mutta se olikin niin kuivaa, että kurkku muuttui sekunnissa Saharaksi eikä makukaan ollut hyvä, puistatti. Olisin mieluummin ottanut kellanruskean, keskitäyteläisen, maltaisen, kevyen hedelmäisen Karhun tai oljenkeltaisen, keskitäyteläisen, viljaisen, sitruksisen ja ruohoisen Saimaan Sun -oluen, mikä itse asiassa ruohoisena olisikin sopinut ravintolaan paremmin kuin se paahtoleipämäinen samppanja.

Pikkuhiljaa ravintolasali alkoi täyttyä ympärillä, tuli lisää miljonäärejä.

Nummelan ravintolassa ei ollut ruokalistaa. Sitä syötiin mitä saatiin ja sitähän sitten saatiin. Nummela oli käsenyt varata syömiseen noin kolmisen tuntia, Enni sekosi laskuissa seitsemännnen lautasen kohdalla. Oli mätiä, rapua, poroa ja simpukkaa, joiden vieressä kaiken maailman sirpaketta: ketohanhikit, rantavehnät ja vuohenputket. Koska Nummela oli pääpomo, se oli todennäköisesti lähettänyt kaikki apukokit Sipoon korpeen etsimään niitä hiton heiniä, versoja, neulasia, juuria ja nuoria vuosikasvaimia.

Ei olisi tiennyt mitä sai, ellei tarjoilija olisi joka kerta esitellyt

lautasen sisältöä. Oli ruokia, joista en ollut ikinä kuullutkaan ja makuja, joita en ollut ikinä maistanut. Jos ne olisi pitänyt itse tilata listalta, en ehkä olisi.

Joistain tykkäsin, joistain en ja joidenkin jälkeen olisi tehnyt mieli nuolla koko lautanen, sanoa Ennille ”hetkinen” ja marsia keittiöön moikkaamaan Nummelaa ja lusikoimaan kattila tyhjäksi.

Pelkäsin, että ratkean saumoista, mutta edes viimeisen jälkiruoan kohdalla ei vielä tuntunut siltä, miltä Piposta saattoi tuntua, kun se oli vetänyt lattialta Paavon synttäreiden sipsit, karkit, keksit, lihapullat ja pikkunakit.

Kun lopulta tuli laskun aika, se olikin jo maksettu. Nummela oli tarjonnut juhlapäivän kunniaksi koko menyyän juomineen! Nyt mentiin Ennin kanssa oikeasti keittiöön kiittämään, ja Enni antoi Nummelalle suukon poskelle. Kerrankin näin sen äijän punastuvan.

Kotona (seksin jälkeen – jeeee!) googlasin Alkon nettisivuilta samppanjat ja huomasin, että erittäin hapokas, kypsän sitruksinen, keltaluumuinen, kevyen appelsiininkuorinen, hasselpähkinäinen, kermainen, mineraalinen, moniulotteinen sekä pitkä ranskalainen Krug Clos d’Ambonnay Blanc de Noirs Champagne Brut 2002 maksoi 3 065,45 euroa. Toisaalta omenakompottinen, sitruunankuorinen, briossinen, mineraalinen, hennon kanelinen, moniulotteinen, elegantti ja pitkä Krug Clos d’Ambonnay Blanc de Noirs Champagne Brut 2000 maksoi vain 3 045,46 euroa.

Oliko oikeasti pariskuntia, jotka...?

– *Kulta. Et viittis käydä Alkossa ja ostaa illaksi se Krugin Clossi.*

– *Kumman? Se kaksi vuotta vanhempi on parikymppiä halvempi.*

- *Tuo vaan se kalliimpi, jooko. Mä teen spagettikastiketta.*
- *Okei. Mut sä sit tiskaat.*

Sain Paavon kakkossynttärit lopulta hoidettua kunnialla loppuun. Ensin lähti Anna, sitten Nummelat.

– Miten isä voi, kysyin Anitalta, kun ne olivat lähdössä. Piteilin takkia niin, että Anita pääsi sujahtamaan hiihoihin.

– Antero nukkuu edelleen liikaa.

– Luulis sairaaloissa olevan joitain piristyspillereitä, kun niillä on myös unilääkkeitä, Enni sanoi. Se istui lattialla Aino sylissä ja puki tytölle ulkovaatteita. Pinkkiä, tietysti. Koska tyttö.

– Toipuminen vaatii aikaa, Anita huokasi. – Sentään aivo-verenvuoto.

– Hyvää kakkua! Suklaakakkua! Mansikkakakkua! Kaikki saivat kakkua, Janne hoilotti rappukäytävässä. – Tulkaa jo. Nyt mennään! Autolla mennään. Minä, Anita, Suvi, Aino. Anita ajaa!

– Sano isälle terkkuja. Me tullaan katsomaan sitä joku päivä Paavon kanssa.

Anita nyökkäsi, hymyili, nosti Ainon syliinsä ja lähti kori ovenkarmeihin paukkuen rappukäytävään.

Enni sulki oven niiden perässä ja hymyili leveästi. – Se niistä Paavon synttäreistä. Ensi vuonna sitten uudelleen.

Minulla oli sairaus, jota olin alkanut kutsua peippohedeikkiksi. Se alkoi vihloa vasemman silmän takana, ja jos siihen ei ottanut heti buranaa, vihlonta äityi pieneksi päänsäryksi. Jos edelleen sniiduili buranan kanssa, pieni päänsärky äityi lopulta ISOKSI PÄÄNSÄRYKSI. Sellaiseksi, että joko teki mieli tintata Peippoa turpiin tai ostaa vaihtoehtoisesti erakkomökki Lemmenjoen kansallispuiston vierestä, Hammastunturin erämaa-alueelta.

Peippohedeikkiä esiintyi ainoastaan kaverini Peipon seurassa.

Peipon kanssa oli tehty yhteistä keikkaa lähemmäs kolmekymmentä vuotta samassa Lehdessä. Peippo valokuvasi, minä olin toimittaja.

Niinä vuosina oli istuttu sen tuhannen kertaa milloin samassa autossa, milloin lentokoneessa, junassa, veneessä, koiravaljakossa tai moottorikelkassa. Nukuttu teltoissa, laavuissa, hotelleissa. Koluttu koko Suomi niin pitkittäin kuin poikittain, käyty jopa Siperiassa. Vaan eikö helvetti löytynyt edelleen asioita, joita se yksinkertaisesti oli *unohtanut* kertoa.

Niin kuin yhtenä perjantaina, kun oltiin tulossa taas jostain keikalta ja kysyin, tulisiko se meille ottamaan pari olutta.

Peippo puisteli päätään.

– Menen tapaamaan siskoa.

Käännyin tuijottamaan.

– Mistä sulle äkkiä sisko ilmestyi?

Se vilkaisi kummissaan. – Ei mulla mitään siskoa ole.

Ajattelin, että jos jatkan keskustelua pidemmälle, saan taas peippohedeikin. Vajosin etupenkillä syvemmälle ja suljin silmäni. Ajattelin, että meidän kolmevuotias Pipo pitää sterilisoida ja Paavo parturoida. Citymarketissa myydään kolme kahvipakettia kympillä ja...

– Mä tuun sen kanssa käymään, Peippo sanoi.

– Siskon, jota ei ole olemassa?

Mulkaisu. – Mitä sä hoet tota? Sanoin, ettei mulla ole siskoa. Veli on.

– Mistä helvetistä se veli tähän ilmestyi?

– Ei mulla mitään veljeä ole.

Ajattelin, että pitää googlata, paljonko koiran sterilisointi maksaa?

Tilata Paavolle parturointiaika.

Käydä Citymarketissa ostamassa ne kahvit.

Ja hankkia lisää buranaa.

Ei Peipon kanssa aina helppoa ollut. Mutta jos sain keikalle toisen kuvaajan, olin hieman hukassa. Tosin joskus toivoin, että Peippo pitäisi välillä leipäläpensä kiinni: – Mä haluan sun silmät, se sanoi kerran vastavalitulle tangokuningattarelle. – Siis kuvata. En kaivaa lusikalla.

Tangokuningatar soitti toimituspäällikölle, että pitääkää tästedes se friikki kaukana minusta ja että yhtä ainutta haastattelua en anna teidän Lehdelle, jos tuollaisia hulluja vielä lähetätte...

Peruskauraa. Ei ollut ensimmäinen mutta ei myöskään viimeinen puhelinsoitto, jonka Peippo aiheutti.

Koska Peippo tiesi, että lauantaisin Pasasten residenssissä oli mahdollisuus saada paistettua pekonia ja kananmunia, se pamahti

tapansa mukaan paikalle. En yllättynyt yhtään. Paitsi sitten yllätyin, kun Peipon selän takana seisoikin nainen. Tukka tiukkaa kääkkärää, farkut ja huppari. Nainen oli myös mustaihoinen.

– Ei taida olla sisko?

Peippo työnsi naisen edellään sisään eteiseen. – Ei.

– Joten kenen siskoja sitä ollaan?

Nainen riisui takkinsa ja ojensi sen minulle. – Mun veljen tietysti.

Päänsärky kutitti jo vasemmassa ohimossani. Nainen katseli eteisessä ympärilleen. – Naulakossa voi esimerkiksi säilyttää takkeja, se sanoi Peipolle.

Kun Peipon uusin hoito eli Sisko-niminen nainen alkoi kierrellä huushollia, tutkia kirjahyllyä ja hössöttää Pipon kimpussa, Peippo lyöttäytyi seuraani keittiöön.

– Ajattele, jos mulla olisi sisko, jonka nimi olisi Sisko. Se olisi siskoni Sisko. Ja jos mulla olisi veli, voisin esitellä, että tässä on veljeni sisko Sisko. Tai jos mulla olisi useampi sisko, se olisi siskojeni sisko Sisko, Peippo sanoi.

Aloin mitata kahvia suodatinpussiin.

– Ja jos olisikin kaksi naista, joiden kummankin nimi on Sisko. Veisin sen tapaamaan siskoani Siskoa ja voisin sanoa, että ”Tässä on mun siskoni Sisko ja tämä on Sisko, mutta ei siis mun sisko”. Siskoni Sisko olisikin lesbo ja iskisi sen naisen, jonka nimi olisi myös Sisko ja pappi sanoisi, että otatko Sisko tämän Siskon, mikä kuulostaa aika pervolta.

– Mä yritän laskea kahvimittoja.

Peippo kyhnytti niskaansa ja odotti sen aikaa, että sain kahvit mitattua.

– Tai ajattele jos mun vanhemmat olisivat saaneet toisen pojan ja laittaneet sen nimeksi Veli Peippo, siis siskoni Siskon li-

säksi. Silloin voisi sanoa, että ”Tässä ovat veljeni Veli ja siskoni Sisko”.

Aukaisin yhden keittiön kaapeista ja etsin kaapin kaaoksesta buranan. Nappasin tabletin ja napsautin kahvinkeittimen päälle. Peippo mietti hetken.

– Tai toisinpäin. ”Tässä on siskoni Siskon veli Veli”.

Otin vielä toisen.

Paavo kattoi lautaset pöytään, haki margariinin ja maidon jääkaapista. Huikkasin Siskon syömään, jaoin pekonit ja kananmunat neljälle lautaselle.

– Sori, ettei ole mitään vihanneksia. Tomaatteja, sanoin Siskolle.

– Tomaatin hedelmä on oikeasti marja, samoin vesimeloni. Kurkku, paprika ja avokado ovat hedelmiä, Sisko vastasi. – Mansikka kuuluu ruusukasvien heimoon. Mä voisin ottaa sitä kahvia.

– Vesimeloni on muka marja, Paavokin heräsi.

– Koska marja on mehevien hedelmien tyyppi ja yleensä monisiemeninen, on vesimelonikin kasvitieteellisesti marja. Samoin munakoiso ja banaani.

Paavo vilkaisu sitä epäuskoisena. Kaadoin Siskon mukiin kahvia ja sanoin, että kahvipapu on kuitenkin papu.

– Hedelmä. Itse asiassa kahvipensas on oikeastaan puu, joka pidetään leikkaamalla pensaana. Kahvimarja on kahvipuun hedelmä, jonka sisällä on yleensä kaksi siementä. Niitä kutsutaan kahvipavuiksi.

Peippo ojensi myös kuppinsa. – Sisko on hortonomi. Puutarha-alalla.

– No eipä olisi tullut mieleenkään.

Mutta oli se kyllä ihme tyyppi. Katseli ympärilleen ja totesi,

että taulut ovat yleensä hyvännäköisiä seinillä.

– Ja matot lattioilla. Mistä sä olet kotoisin, kysyin siltä.

– Konalasta.

– Saaksmä lisää paahtoleipää, Paavo kysyi.

– Leivät voi hirveän kätevästi paahtaa leivänpaahtimessa, Sisko sanoi. – Saanko viedä Pipon pienelle lenkille?

Laukkasin eteiseen hakemaan sille hihnaa.

Sillä aikaa, kun Sisko lenkitti Pipoa ja Paavo lutrasi suihkussa, siivosin keittiön ja latasin tiskikoneen. Peippo joi kahvinjämii vaaleanpunaisesta mukista, jossa oli valkoinen kissan naama. Siihen samaan naamaan törmäsi niin pikkutyttöjen repuissa kuin mekoissa.

Muki oli niiltä ajoilta, kun Enni oli sukeltanut vahingossa ratikan alle ja sen tytär Terttu joutui asumaan meillä muutama kuukauden. Yritin muistella mokin nimeä... Kissa... Kissanen?

– Ootko katsonut sähköpostia? Peippo kysyi äkkiä.

– Lauantaina? En todellakaan.

– Talossa alkaa YT-neuvottelut.

Jäin tuijottamaan Peippoja paistinpannu kädessäni. – Taasko? Ketkä lentää tällä kertaa?

– Taittajia, joitain toimittajia... mutta kuulemma ennen kaikkea suurin osa valokuvaajista. Näin huhutaan.

Vatsanpohjaa kouraisi. Peippo kaivoi taskustaan hammastikun, tuijotti ikkunasta ulos, kaiveli hampaitaan kuin YT-uutiset eivät millään tasolla koskettaisi sitä itseään.

– Millä ne lehdet muka kuvitetaan sen jälkeen, tikku-ukoilla?

– Free-kuvaajilla. Pitänee perustaa yritys tai toiminimi. Tai lopettaa kuvaajan hommat ja tehdä jotain muuta. Perustaa vaikka bändi tai myydä metsää.